

Metodologie 2

Lekce 3

Lenka Slepíčková

Hypotéza

- Hypotéza je očekávání o charakteru věcí, vyvozené z teorie
- Hypotéza je **ověřitelný výrok o vztazích mezi dvěma jevy**

Pravidla pro tvorbu hypotéz

- Je oznamovací, jednoznačně formulovanou větou
- Obsahuje závislou a nezávislou proměnnou
- Obsahuje měřitelné proměnné
- Obsahuje tvrzení o rozdílech, vztazích nebo následcích
- Víme, proč ji chceme ověřovat

Hypotézy

- Čím větší kontakt mají lidé s osobami s postižením, tím pozitivnější k nim mají postoj.
- Věk učitelů ovlivňuje jejich postoje k inkluzi.
- V současných příručkách pro rodiče je více prvků liberální výchovy než v příručkách starších.
- Zvýší-li učitel počet pochval, výuka bude efektivnější.
- Sociální status rodiny ovlivňuje školní úspěšnost potomků
- Sledování programů s násilným obsahem zvyšuje agresivitu u dětí.

Časté chyby

1. Hypotéza není výrokem o vztazích mezi dvěma jevy

- Na vybrané ZŠ Rynárec se šikana nevyskytuje.
- Znalost pojmu kyberšikana je mezi dětmi velmi nízká.
- Metodický materiál rozšíří teoretickou základnu učitelů odborného předmětu a stane se účelnou a vítanou pomůckou při praktické výuce žáků.
- Pod pojmem zooterapie si většina respondentů představí nejčastěji psa a koně.

2. Hypotéza není ověřitelným výrokem

- Čím více bude doba pokrokovější (ekonomicky), tím méně bude lidí věřících.
 - Žáci se chovají čím dál hůř.
 - S muži je větší sranda.

Časté chyby

3. Odhadujeme výsledky výzkumu

S drogami se již na ZŠ setkala více než 70 procent žáků.

4. Snažíme se vysvětlit výsledky výzkumu

Žáci s postižením neužívají drogy příliš často, protože nemají šanci se k nim dostat.

5. Samozřejmé tvrzení

Studenti prvního ročníku medicíny mají méně informací o lupénce než studenti pátého ročníku.

Čím více času tráví matka ve společnosti lidí, tím méně trpí sociální deprivací.

**Musí být v každém kvantitativním
výzkumu hypotézy?**

Práce s odborným textem

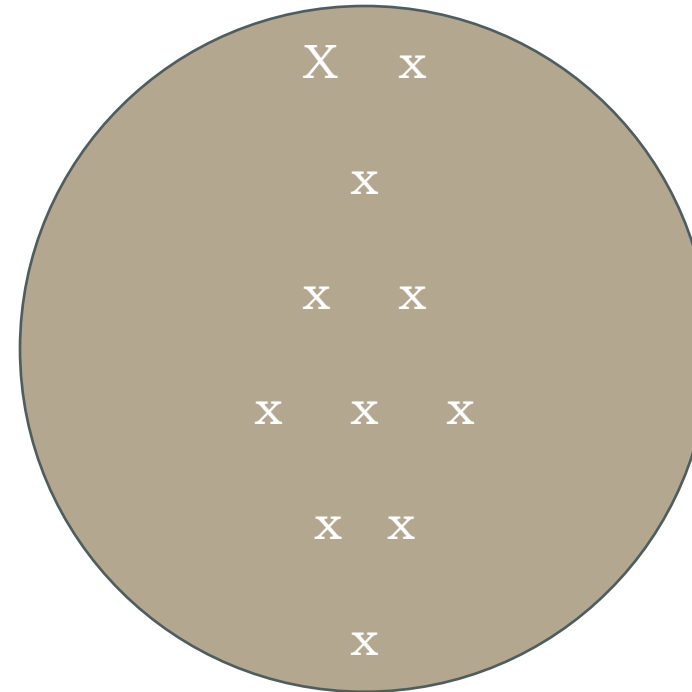
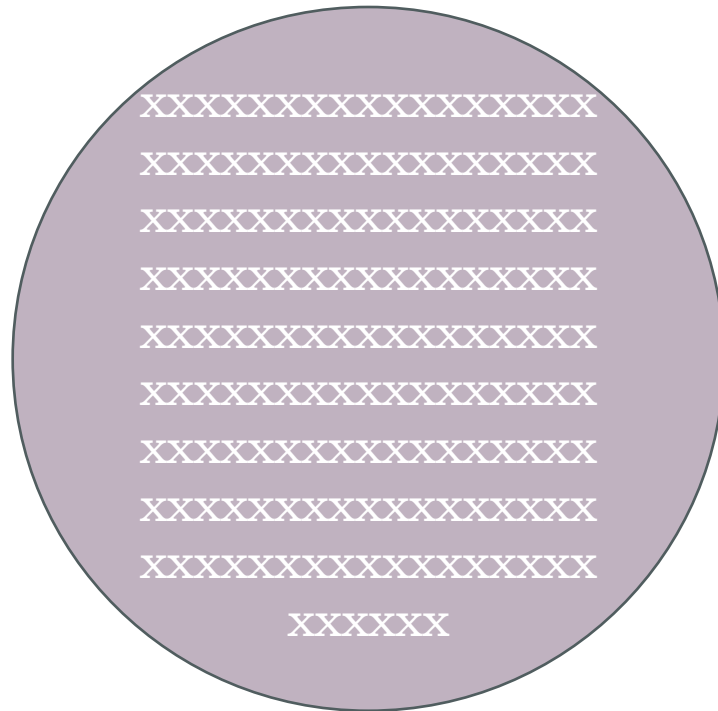
Pasti při sestavování projektu

1. Neumíme si definovat proměnné
2. Měříme něco jiného, než si myslíme (otázka validity a pojmenování výzkumu).
3. Výzkum ztotožňujeme s dotazníkem (nevtíravé metody sběru dat a sekundární analýza)
4. Hurá, je to hypotéza! Přinese nám ale nové a zajímavé zjištění?

Populace x vzorek

Základní soubor x výběrový soubor

Redukce populace na vzorek

- Vzorek (výběrový soubor) = skupina jednotek, které skutečně pozorujeme
- Populace (základní soubor) = soubor jednotek, o kterém předpokládáme, že jsou pro něj naše závěry platné

Jak dosáhnout co největší podobnosti vzorku a populace?

Výběr vzorku I. Výběry zajišťující reprezentativitu

Náhodný výběr – každý prvek populace má stejnou pravděpodobnost, že se do vzorku dostane

Reprezentuje známé i neznámé vlastnosti populace

Jsme schopni vyčíslit, jak se vzorek liší od populace

Závislost na tzv. opoře výběru: *seznam jednotek základní populace, z něhož vzorek vybíráme*

Kvótní výběr – imituje ve struktuře vzorku známé vlastnosti populace

Omezujeme se jen na několik málo proměnných

Musíme populaci znát

Výběr vzorku II. Výběry nezajišťující reprezentativitu

- **Samovýběr**
 - **Účelový výběr** – je založen na úsudku výzkumníka o tom, co by mělo být pozorováno a co je možné pozorovat
 - **Dostupný výběr**
 - **Anketa** – odpovídá ten, kdo má zájem
 - **Sněhová koule**
- Velké omezení pro generalizaci našich závěrů

Orientační návod pro vztah mezi velikostí základního a výběrového souboru (Gavora, 2010)

Základní soubor	Výběrový soubor
100	80
200	135
300	169
400	196
500	217
1000	278
1500	357
10000	370

Pilotní studie

- cílem je zjistit, **zda je náš výzkum např. v dané populaci vůbec možný**
- ověřuje, zda informace, kterou požadujeme, v naší populaci vůbec existuje a zda je dosažitelná
- je prováděna např. na malé skupině vybrané z populace, kterou hodláme studovat
- často kvalitativní techniky
- důležitá hlavně tehdy, pokud nemáme opravdu hlubokou znalost o zkoumané populaci

Předvýzkum

- účelem předvýzkumu je odzkoušení nástrojů (př. dotazníku), které jsme pro náš výzkum zkonstruovali
- zkoušíme i analytický postup

